

SVENSKA ARTROSREGISTRET

Nyhetsbrev 2025-08-12

Vilka patienter kan registreras i Artrosregistret?

Syftet med Artrosregistret är att följa upp och optimera grundbehandling för patienter med artros.

Inklusionskriterier för registrering i Artrosregistret:

- Ledbesvär på grund av artros från höft, knä eller hand som föranleder besök i sjukvården och där patienten blir hänvisad till grundbehandling. Artrosregistret utvärderar både **fysisk och digital artrosskola** samt **individuell behandling**.

Exklusionskriterier för registrering i Artrosregistret:

- Det finns en annan allvarlig primär orsak än artros till patients besvär. Det kan till exempel vara tumör, inflammatorisk ledsjukdom eller sequele höftfraktur.
- Patienten har någon annan sjukdom som för närvarande ger svårare symtom än artrosbesvär. Det kan till exempel vara kronisk generaliserad smärta eller fibromyalgi.

Validering

Artrosregistrets data valideras kontinuerligt. Det innebär att data kompletteras och att uppenbara felaktigheter rättas till.

I registret finns en automatiserad funktion som ger information om vilka data som fattas och vilka uppgifter som behöver rättas. Det är kontaktpersoner på anslutna enheter som ansvarar för att valideringen utförs.

[Läs mer om hur ni validerar data här](#)

Pågående utvecklingsprojekt inom Artrosregistret

Under 2023 sjosattes den första regionen som nu kan **direktöverföra data** från sitt journalsystem till registret. Denna variant är inte en helautomatiserad lösning, men förenklar registreringen för vårdpersonalen när den professionsbaserade delen ska rapporteras in. Region Kalmar, med sitt journalsystem Cosmic, har nu en integrerad funktion för överföring av data. Region Kronobergs och Region Jönköpings län har kommit i gång med direktöverföring sen hösten 2024. Planering pågår för att se över möjligheterna med direktöverföring av data till Artrosregistret inom hela Närhälsan i Västra Götalandsregionen.

Artrosregistret har även tagit fram en mer **automatiserad överföring med sk. notifieringstjänst**, en utvärdering hur införandet av denna lösning i Kalmar län pågår. Data inhämtas från journal utan handpåläggning från personal under förutsättningar att man har dokumenterar i rätt journalmall, i detta fall Cosmic.

Det planeras även en **filtreringsfunktion för 3 månaders formuläret** som behandlare registrerar i. Det innebär att formuläret kommer att filtreras utifrån profession.

Det är på gång med **nytt material att använda till fysiska artrosskolor**. Mer om detta kommer till hösten.

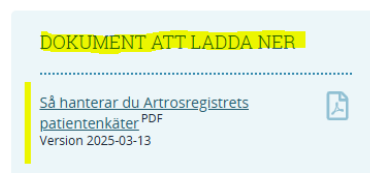
Webinarer

Till hösten planeras webinarer för våra användare samt att man kommer få tillgång till instruktionsfilmer på hemsidan. Webbinarierna är gratis och ingen föranmälan krävs. Webbinarier för nya eller nygamla användare om hur man använder registret och nya funktioner kommer ges vid flera tillfällen. Mer information kommer närmare och länkar till nödvändigt material kommer kunna skickas till de som behöver.

Uppdaterade manualer

Det finns nu reviderade dokument gällande hantering av patientenkäter uppladdade på hemsidan. Processen har förtydligats med att patienters e-postadresser inte ska anges till registret.

Representation

Artrosregistret kommer närvara på Ortopediveckan 2025 som hålls i Jönköping 26-28 augusti. Fysioterapeuterna/sjukgymnasterna Charlotte Bocké och Marie Ekelius-Hamping som är med i vår styrgrupp kommer vara på plats. Hoppas vi ses där!

Forskning baserat på registerdata

Två artiklar med data från Svenska Artrosregistret har publicerats, den ena är: [Impact of an intervention for osteoarthritis based on exercise and education on metabolic health: a register-based study using the SOAD cohort | RMD Open](#)

Här är en sammanfattning av resultaten från studien om effekterna av en 6-veckors intervention för artros baserad på träning och utbildning på metabol hälsa:

- **Blodtryck:** Det systoliska blodtrycket minskade med cirka 1,0 mm Hg vid 6 och 12 månader efter interventionen.
- **Kolesterol:** HDL-nivåerna ökade med cirka 0,02 mmol/L vid 12, 18 och 24 månader. Ingen väsentlig förändring observerades i totalkolesterolnivåerna.
- **Vikt:** Vikten minskade med cirka 0,5 kg vid 6, 18 och 30 månader.
- **HbA1c-nivåer:** HbA1c-nivåerna ökade med cirka 0,5 mmol/mol vid 6 månader.

Studien visade att interventionen ledde till statistiskt signifikanta men mycket små förändringar i metabola hälsomarkörer. Förändringarna bedöms sannolikt inte ha klinisk

relevans. Studien indikerar att standardiserade artrosprogram ger begränsad metabol effekt för personer med samtidig diabetes och artros.

💡 Vad betyder resultatet för en kliniker?

En av forskarna i studien och fd registerhållare för Artrosregistret Thérèse Jönsson, svarar så här:

”För att uppnå kliniskt betydelsefulla metabola förbättringar kan framtida interventioner behöva utformas specifikt för patienter med både artros och diabetes. Det kan krävas integrerade insatser med kombination av träning, utbildning, kost och kanske medicinsk styrning för att påverka t.ex. HbA1c eller vikt mer markant”

Den andra studien som publicerats är [“Change in willingness for surgery and risk of joint replacement after an education and exercise program for hip/knee osteoarthritis: A longitudinal cohort study of 55,059 people”](#)

- Patienterna deltog i ett 3-månaders program med utbildning och träning. De svarade på om de ville opereras före och efter.
- De som ändrade sig till "nej" hade 20 % lägre chans att opereras inom 5 år, och operationen blev i snitt fördröjd med 1,8 år.

💡 Vad betyder resultaten?

- När personer med artros ändrar sig och inte längre vill opereras, kan det leda till färre eller senare operationer – vilket sparar pengar för sjukvården.
- En enkel fråga om viljan att opereras kan hjälpa vården att se vilka patienter som kanske behöver extra stöd för att undvika eller skjuta upp operationen.
- Men eftersom studien saknade kontrollgrupp, går det inte att vara helt säker på att det var just utbildningen och träningen som gjorde att deltagarna ändrade sig.

Hemsida: artrosregistret.registercentrum.se

Vill du prenumerera på nyhetsbrevet eller avsluta din prenumeration, maila till artrosregistret@registercentrum.se